

WorldSkills 2019 konkurences līmenis ļoti augsts un vērtēšanas kritēriji strikti

Publicēts pirms vairāk nekā 6 gadiem

Publicēts: 27.08.2019.

Latvijas komandu dalībai starptautiskajā jauno profesionāļu meistarības konkursā *WorldSkills 2019* Kazanā sagatavoja un atbalstīja septiņi gan savās nozarēs Latvijā atzīti, gan starptautiskajos konkursos pieredzējuši eksperti. Viņi apliecina, ka pasaules līmeņa konkursa konkurences līmenis ir ļoti augsts, vērtēšanas kritēriji ļoti strikti un uzdevumu sarežģītības pakāpe - visaugstākā. Salīdzinājumā ar citiem konkursiem, Kazanā nav novērota negodprātīga un tā dēvētā politiskā vērtēšana, piešķirot priekšrocības konkrētas valsts pārstāvjiem, un organizatoriski prasmju konkursi noorganizēti ļoti augstā līmenī.

Mārtiņš Kukojs, *Worldskills 2019* restorāna pakalpojumu prasmju konkursa eksperts

Kā konkursants piedalījies EuroSkills konkursā 2014. gadā, kā eksperts strādājis WorldSkills konkursā Brazīlijā 2015. gadā un Euroskillā 2018. gadā Ungārijā

No eksperta viedokļa raugoties, mūsu profesijā viss ir ļoti labi noorganizēts. Vienīgā aizķeršanās pašā konkursa sākumā bija produktu piegādē, kas nebija atvesti līdz dienai, kad tie bija jāizmanto, bet kopumā viss inventārs ir pilnīgi jauns un tehniskais nodrošinājums ļoti labs. Konkursā ļoti labi ir noorganizēts vērtēšanas process, kas mums ir sadalīts pa moduļiem, un katram moduļim ir atsevišķi uzdevumi, ko vērtēt. Atšķirībā no citām profesijām mums ir jāvērtē konkursants darbībā, mēs nevaram novērtēt *post factum*. Pieredzējušākie eksperti, kas strādājuši vairākos konkursos, vērtē vairāk uzdevumu. Es esmu iedalīts grupā, kurā ir divi pieredzējuši eksperti un divi jauni. Vērtējam vienu svarīgu moduļa daļu. No vienas puses, šādā organizācijā ekspertiem ir brīži, kad jāgaida, taču, no otras puses, mums ir laiks apiet apkārt, apskatīties konkursantu veikumu un citus moduļus. Par sadalījumu esmu priecīgs. Neesmu pamanījis negodprātības vērtēšanā. Paklausoties, kā ir citos konkursos, mūsu ekspertu vidū četrus dienu laikā nav bijis domstarpību vai strīdu. Arī atsevišķu ekspertu vērtējumi nav izraisījuši nesaskaņas.

Svarīgākais ieguvums, pirmkārt, ir pieredzes apmaiņa ar citu valstu pārstāvjiem, jo šeit ir pārstāvētas daudzas tālas valstis. Otrkārt, vērtīgi ir nodibinātie kontakti, jo tas nozīmē, ka, piemēram, trenējot nākamo konkursantu, man būs vieglāk atrast kontaktus izmēģinājuma treniņu noorganizēšanai ārvalstu nacionālajos konkursos, kā arī aizsūtīt uz treniņu konkursantu pie kolēģa ar lielu pieredzi kādā specifiskā prasmē vai uzņemt ārvalstu konkursantus pie mums. Ja tas būtu iespējams, tas būtu izcili, jo visi meklē tādas pieredzes apmaiņas iespējas.

Haralds Laucis, Worldskills 2019 mēbeļu galdniecības prasmju konkursa eksperts

Eksperts no konkursu pirmsākumiem - jau 2011. gadā piedalījies Londonas Worldskills konkursā Londonā kā eksperts

Starptautiskie jauno profesionāļu konkursi ir bijis būtisks atspēriena punkts, jo daudz devuši mūsu specialitātes izglītības attīstībai - mēs pasaules standartus esam centušies integrēt gan nacionālajos konkursos, gan mācību procesā.

Šī gada konkursa uzdevums galdniecībā ir ļoti sarežģīts - tiešām pasaules klases grūtības pakāpes pārbaudījums. Laika deficīta dēļ, dalībniekiem ļoti jāpārdomā visu operāciju secība un loģistika, jo pretējā gadījumā daudzas lietas pēc tam vairs nevar kvalitatīvi izpildīt. Tas ir šajā konkursā tas sarežģītākais. Protams, konkursantam jāadaptējas visām jaunajām lietām, ko viņš varbūt savā mūžā varbūt dara arī pirmo reizi, jo pilnīgi visu paredzēt nav iespējams, tad te brauktu konkursanti ar ļoti sirmām bārdām.

Mūsu konkursa vērtēšanā šogad notiek pilotprojekts - tā sauktā ekselence vērtēšanā, tāpēc vērtēšanā nepiedalījās visi eksperti, bet tikai puse. Testos tika atlasīti tie eksperti, kas uzrādīja labākos rezultātus. Kopumā esam ļoti draudzīga mēbeļu galdnieku ekspertu komanda. Vienmēr ļoti patīkami būt šajā sabiedrībā un sadarboties. Mēs vērtējam jaunajā sistēmā. Man varbūt vecā vērtēšanas sistēma patika labāk, jo tajā bija 5 eksperti, 10 balles, augstākais un zemākais rezultāts subjektīvā vērtējumā svītrojās, palika vidējie 3 vērtējumi, kas veidoja rezultāta koeficientu. Jaunajā sistēmā visi piešķirami punkti ir aprakstīti tabulās, taču diemžēl tie apraksti nenosdz pilnībā visas nianšes un situācijas, kas varētu notikt. Otrkārt, ļoti pieaugusi angļu valodas loma. Tas ir šīs jaunās vērtēšanas sistēmas trūkums, ka daudzi eksperti vērtēšanai nekvalificējas tieši nepietiekamas profesionālās angļu valodas zināšanu dēļ, jo cilvēkam, kuram tā nav dzimtā valoda, jāņem vārdnīca, lai visas vērtējuma aprakstos minētās nianšes saprastu precīzi. Mums šoreiz konkursu vadīja jauns galvenais eksperts. Domāju, ka viņš ir darījis labāko, kas iespējams jaunās sistēmas ietvaros. Ceru, ka viņu ievēlēs vēlreiz, lai viņš var iesāktu turpināt.

Katrs konkurss nāk ar jaunu pieredzi, bet šis ir tehniski ļoti augstā līmenī noorganizēts. Mūsu darbnīcas menedžeris ir ļoti atbildīgs cilvēks. Viņš praktiski visus pēdējos trīs mēnešus bija dzīvojis Kazaņā prom no ģimenes, kas dzīvo Maskavā. Lieliski, ar tādu atbildības sajūtu ir jāorganizē pasaules līmeņa konkursi. Diemžēl ne visi konkursi ir bijuši šādā līmenī noorganizēti.

Par personīgiem ieguvumiem runājot, man ļoti interesanti ir vērot visas metodes, ko katrs izmanto, arī tradīcijas, kam ir liela loma, piemēram, tādās valstīs kā Japāna, Koreja un Taivāna. Viņiem rokas instrumenti ir ļoti atšķirīgi, un viņi ir ļoti spēcīgi šajā kategorijā. Eiropieši arī daudzi lieto japāņu instrumentus. Tā ir lieta, ko no viņiem var mācīties. Tehniskās lietas gan parasti visi cenšas organizēt tradicionāli: mašīnām cenšas izvēlēties bāzes moduļus, lai nav papildu tehniski sarežģījumi, lai viss ir pēc iespējas saprotamāks, lai dalībnieki neapjuktu saskarē ar nepazīstamu tehniku.

Ilze Ķēniņa, WorldSkills2019 skatlogu noformēšanas eksperte

Pirmo reizi kā eksperts startējusi WorldSkills 2013 Vācijā. Šis ir jau 4. Worldskills konkurss, ir strādājusi vēl arī 2 EuroSkills konkursos

Šogad visiem konkursantiem ir ļoti labs snieguma līmenis. Konkurence diezgan spēcīga. Manuprāt, konkurss ir ļoti labi sagatavots. Viss noritēja bez aizķeršanās un tehniskām problēmām, tā ka varu teikt tikai to labāko par konkursa organizāciju.

Skatlogu noformēšanas prasmju konkursā mēs daļu vērtējam konkursa 1. dienā, taču lielākā daļa jeb 80 % būs jāvērtē pēc konkursa beigām. Ekspertu komandas, manuprāt, vērtē objektīvi. Citos konkursos pieredzētā politiskā vērtēšana šeit nav jūtama.

Konkursa gaitā ekspertiem ir radušies ieteikumi, ko varētu uz nākamo konkursu uzlabot - gribam atteikties no skatlogiem un pāriet uz veikala salas tipa atvērtu preču kārtojumu. Bija arī ierosinājums nākamajā konkursā palielināt dalībnieku skaitu uz diviem konkursantiem, kas strādātu komandā, taču tas tika noraidīts, jo daudzas valstis nespēj sagatavot un sūtīt divus konkursantus.

Arī paši eksperti ar katru konkursu gūst lielāku pieredzi, daudz vairāk iesaistās, visi piedalās visos procesos. Man šis laiks nozīmē divas nedēļas smaga darba, kad izslēdz pilnīgi visu citu, kas tavā dzīvē notiek. Tu esi tikai šeit un tagad. Man liekas, tas ir ļoti veselīgi - pārslēgt laukus, kuros cilvēks strādā. Man ir svarīga komunikācija ar pārējiem ekspertiem - valoda, šoreiz mūsu priekšrocība ir tas, ka varam komunicēt gan angļu, gan krievu valodā. Ar katru konkursu es kā eksperte varu arvien vairāk sevi attīstīt, mācīties no iepriekšējās pieredzes un izmantot to nākamajos konkursos. Pats galvenais jau ir gandarījums par labi izdarītu darbu

Andris Krūmiņš, *WorldSkills 2019 elektrisko instalāciju prasmju konkursa eksperts*

Priecājos, ka šogad konkursa uzdevumu izstrādāja nozares eksperti un ka to zināja tikai divi eksperti, kuriem nav savu konkursantu šogad. Tas radījis citu rezultātu ainu, jo daudzas valstis izpildījuma ziņā vairs nav priekšā, visi ir aptuveni vienādā līmenī. Spēki ir izlīdzinājušies, ir godīgāka konkurence, jo nebija iespējas satrennēties uz konkursa materiāliem un uzdevuma veidu. Taču nepatīkamus pārsteigumus sagādāja materiāli, jo to kvalitāte nebija ļoti laba, mēs daudz materiālu pirms konkursa esam nomainījuši. Tas mazliet kavēja konkursa gaitu. Kopumā sniegums ir labs, jo 80% konkursantu ir ļoti labi paveikuši savus darbus. Tas ir rādītājs tam, ka ir nepieciešamās prasmes, ka pietika laika.

Ja salīdzina *EuroSkills* un *WorldSkills* konkursus, tad *EuroSkills* konkursos parasti ir lielāks uzsvars uz loģisko funkciju programmēšanu, kas ir daudz sarežģītāks uzdevums nekā šoreiz *WorldSkills* konkursā dots, taču montēšanas uzdevums tieši *WorldSkills* konkursā ir darbietilpīgāks nekā ierasts *EuroSkills* konkursos. Parasti jau visas valstis, kas piedalās *EuroSkills* konkursos, piedalās arī *WorldSkills*, bet tomēr ir atšķirība starp tām lielajām valstīm, kas fokusējas uz konkursa iznākumu. Viņi trenē ļoti ilgi un daudz savus konkursantus - praktiski viņi velta ap 1000-1200 h treniņiem. Mums kaut ko tādu nav iespējams nodrošināt.

Eksperti vērtēja diezgan strikti, un atzīmes liktas diezgan zemas - nevienam ar uzviju neko nepiešķīra. Ekspertu treniņa laikā pirms konkursa secinājām, ka kritēriji vērtēšanai ir uzrakstīti diezgan precīzi, bet tas uzreiz ietekmē iegūto punktu skaitu, jo, ja kāda no detaļām nav precīzi uztaisīta, uzreiz ir zemāks vērtējums.

Mums ir ļoti spēcīgs ekspertu Eiropas bloks, kas aizstāv savas intereses un ļoti intensīvi piedalās tehnisko noteikumu korekciju un ierosinājumu izstrādē nākamajiem konkursiem, meklē labākos veidus, kā noorganizēt iespējami precīzāku infrastruktūras sarakstu konkursa vajadzībām, plāno laika grafikus. Kā ekspertam man ir prieks strādāt ļoti labā ekspertu grupā.

Ivs Zenne, *WorldSkills2019 grafiskā dizaina prasmju konkursa eksperts*
Kā eksperts piedalījies trijos WorldSkills un divos EuroSkills konkursos

Konkursantu sagatavotība šajā konkursā īpaši neatšķiras no pieredzētā citos starptautiskajos konkursos. Taču konkursantu starpā

atšķirības ir diezgan lielas, jo daudzām valstīm šis konkurss ir pirmais, citas valstis ir ar lielu pieredzi, un ir valstis, kas iegulda ārkārtīgi daudz laika un naudas konkursantu sagatavošanā. Tas arī veido tās atšķirības sniegunā. Latvija izskatās stabili labi.

Kā ekspertam man ir svarīgi redzēt, kas notiek pasaulē un ka tie starptautiskie standarti darbojas arī pie mums. Mēs varam tiem līdzināties vai pat pārspēt. Vidējā izglītībā mums nav, par ko kaunēties, mums viss ir kārtībā. Aprunājoties ar citu valstu ekspertiem, atklājas, ka mūsu jomā problēmas visās valstīs ir apmēram līdzīgas. Man gribētos, lai mākslas skolu audzēkņi vairāk zinātu tehnoloģiskās lietas, bet viņu pasniedzēji sūdzas, ka tehnoloģiju apguvei nepietiek stundu, tāpēc ka programma ir pilna. Tā ka problēma ir dziļāka. Atsevišķa priekšmeta - grafiskā dizaina - kā tāda nav. Ir multimediji, ir reklāma, nevienā mākslas skolā nav grafiskā dizaina nodaļas.

Man pēc šādiem konkursiem ir sajūta, ka vajag vairāk Latvijas pedagogiem stāstīt, mācīt to, kā pasaulē notiek lietas. Atceros, ka sākumā ar mākslas skolām pavisam grūti gāja, viņi nesaprata, kāpēc jauno profesionāļu konkursos vērtē viņiem neierastus aspektus. Uzskatu, ka Latvijas mērogā ir svarīgi, lai cilvēki māc gan to mākslas pusi, gan tehnoloģisko, kaut vai tāda triviāla iemesla dēļ, ka tas dod cilvēkam lielākas iespējas nopelnīt un profesionāli izpausties. Savukārt, ja tu māci tikai pusi no tā, tad acīmredzot arī uz pusi mazāk saņem. Tieši tik vienkārši.

Man visu laiku ir sajūta, ka esmu tāds jauniņais starptautiskajos konkursos, bet patiesībā šis jau ir trešais *WorldSkills* konkurss un vēl divi *EuroSkills* jau aiz muguras. Jāatzīst, ka pasaules konkursā grafiskā dizaina vērtēšana ir neprognozējama lieta, jo tās kultūras atšķirības ir tik milzīgas, ka brīžiem nevar saprast, kā tas ir novērtēts. Euroskills konkursos vērtējumi ir paredzamāki.

Jānis Vītols, *WorldSkills 2019 eksperts smago spēkratu apkopes prasmju konkursā*
Kā eksperts piedalījies divos WorldSkills un trīs EuroSkills konkursos

Smago spēkratu apkopes prasmju konkursā snieguma līmenis dažādu valstu konkursantiem ir ļoti atšķirīgs - ir konkursanti, kuru rezultāts ir ļoti tuvu augšējām robežām, un citi ir tādi, kas dažkārt līdz galam nesaprot uzdevuma būtību. Ļoti lielu lomu konkursa uzdevuma izpildē ir arī personiskām īpašībām: stresa noturībai, komunikācijas prasmēm, jo jātiek galā ne tikai ar uzdevumu, bet arī, piemēram, ar starptautisko ekspertu angļu valodas izrunas akcentiem, jo tas rada papildu grūtības. Mūsu profesijā vērtējošā eksperta klātbūtne darba izpildes procesā ir nepārtraukta. Prognozēt, kurš dabūs medaļu, nevar līdz pat pēdējai dienai, jo konkurence ir ļoti sīva. Katrai dienai ir nozīme. Pieredze rāda, ka visu izšķir pēdējās dienas rezultāti.

Lai uzlabotu Latvijas sniegumu, uzskatu, ka ir vēlreiz jāpārskata mūsu nacionālās atlases kritēriji, jāpaceļ tas līmenis vēl augstākā līmenī. Vēl būtu lietderīgi piedalīties tā dēvētajos treniņkonkursos jeb citu valstu nacionālajos konkursos, lai uztrenētu prasmes dalībai starptautiskos konkursos.

Esmu jau ilgi darbojies nozarē, man ir pieredze ar visām smagajām tehnikām, tā ir mana sirdslieta. Mums trūkst jaunu, sagatavotu un strādāt gribošu jauniešu. Pieredze liecina, ka gan nacionālie, gan starptautiskie konkursi atstāj nozīmīgu ietekmi uz jauno profesionāļu turpmākajām darba gaitām. Prasmes rodas darot, tās izstāstīt nevar. Tāpēc ļoti svarīgi, ka jaunieši piedalās šajos konkursos, jo te viņi iegūst nepieciešamo prakses pieredzi un iemīl šo profesiju. Dalība konkursā ir pierādījums jauniešu prasmēm, un starptautiskie konkursi sniedz vēl augstāku profesionālo raudzi. Visi konkursanti ir ļoti pieprasīti darba devēju vidū.

Māris Astiņš, *WorldSkills 2019* eksperts ēdienu gatavošanas prasmju konkursā
Kā eksperts starptautiskajos konkursos līdz šim nav piedalījies

Domāju, ka visi konkursanti ir labi sagatavojušies un jau ir labi meistari pavāra profesijā, bet labāko no labākajiem atšķir tas, kā viņi spēj tikt ar sevi galā ārpus savas komforta zonas - stresa un ierobežotos laika nogriežņos, kā arī improvizējot ar produktiem. Visu izšķir nianšes.

Esmu guvis ļoti vērtīgu pieredzi un zināšanas profesionālajā ziņā, kas sniedz motivāciju un enerģijas lādiņu pēc konkursa ar jaunu sparū mesties nākamajos izaicinājumos un sacensībās.

Dalība konkursos jaunajiem pavāriem ir milzīgs ieguvums, jo īsā laika periodā gūsti neizmērojamu pieredzi gan mācoties no citu kļūdām, gan pārbaudot savu zināšanu un spēju sliekšni. Jo pieredzes bagātāks darbinieks, jo vairāk iegūst visa komanda. Latvijai jāturpina gatavoties un piedalīties starptautiskajos konkursos un medaļas noteikti neizpaliks.

Latvijas komandas dalību konkursā *WorldSkills 2019* finansē Eiropas Sociālais fonds un līdzfinansē Latvijas valsts projektā "Karjeras atbalsts vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs".

Saistītas tēmas

[WorldSkills](#)

[WorldSkills 2019](#)

<https://www.viaa.gov.lv/lv/jaunums/worldskills-2019-konkurences-limenis-loti-augsts-un-vertesanas-kriteriji-strikti>